

*KO
2019*

**SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI
OŚRODKA
POMOCY SPOŁECZNEJ
W ŚWIERKLAŃCU
Z SIEDZIBĄ W NAKLE ŚLĄSKIM**

ZA ROK 2019

Wstęp	3
I. Kryteria dochodowe oraz przedziały dochodowe rodzin korzystających z pomocy	3-4
II. Powody przyznania pomocy przez Ośrodek Pomocy Społecznej	4
III. Ogólna charakterystyka osób, którym przyznano decyzją świadczenie z pomocy społecznej	5
IV. Realizacja zadań własnych gminy z zakresu pomocy społecznej	6-7
1. Udzielone świadczenia – zadania własne 2019 r.	8-9
2. Posiłki i dożywianie	10-11
3. Usługi opiekuńcze	11
4. Domy Pomocy Społecznej	11
5. Praca socjalna	11-13
6. Prace społecznie – użyteczne	13
7. Zjawisko przemocy w rodzinie w 2019 r.	13-15
8. Realizacja działania „Asystent rodziny”	15
V. Stypendia szkolne	16
VI. Świadczenia rodzinne i fundusz alimentacyjny	16-18
VII. Realizacja programu – ZASIŁKI DLA OPIEKUNÓW.....	19
VIII. Realizacja programu „Świadczenia wychowawcze”.....	19
IX. Współpraca Ośrodka Pomocy Społecznej z Bankiem Żywności w Częstochowie ..	19
X. Program osłonowy „Wsparcie osób niepełnosprawnych i ich rodzin”	20
XI. Program „Dobry start”	20
XII. Prawo do świadczeń zdrowotnych.....	20
Zakończenie	20

WSTĘP

Ośrodek Pomocy Społecznej jest jednostką organizacyjną Gminy Świerklaniec utworzoną w celu wykonywania zadań własnych i zleconych określonych w Ustawie o pomocy społecznej, którego działalność ma na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwycięzenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Przytoczony zapis ustawy o pomocy społecznej oraz ustawa o samorządzie gminnym stanowi prawne ramy funkcjonowania Ośrodka.

Oprócz zadań pomocy społecznej Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje inne zadania określone przepisami:

- ustawy o świadczeniach rodzinnych;
- ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów;
- ustawy o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów;
- ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie;
- ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej;
- pomoc materialna dla ucznia – stypendia socjalne
- ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych;
- ustawy o pomocy państwa w wychowaniu dzieci;
- Programu „Dobry start” (300+)
- Wsparcia kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”
- rozporządzeń wykonawczych.

W okresie sprawozdawczym plan ogółem wynosił – 16.320 829,- zł, a wykonanie - 15.897 506,99,- zł. (rok 2018 wykonanie - 11.810 659,- zł)

Realizacja zadań pomocy społecznej na terenie Gminy odbywa się w ramach 5 rejonów. Taki podział umożliwia przyjmowanie klientów oraz zapewnia bliskość kontaktu z pracownikami socjalnymi. Z zakresu działań pomocy społecznej skorzystało 179 rodzin(w 2018 roku – 305 rodzin)

I. KRYTERIA DOCHODOWE ORAZ PRZEDZIAŁY DOCHODOWE RODZIN KORZYSTAJĄCYCH Z POMOCY OPS

W omawianym okresie sprawozdawczym pomocą zostały objęte osoby i rodziny, które spełniały następujące kryteria dochodowe:

- 1) dochód na osobę samotnie gospodarującą nie przekraczał - **701,-zł**
- 2) osobie w rodzinie, w której dochód na osobę nie przekraczał – – **528,-zł** zwanej dalej, kryterium dochodowym na osobę w rodzinie, przy jednoczesnym występowaniu co najmniej jednego powodu wymienionego w art. 7 ustawy o pomocy społecznej.

W oparciu o te kryteria Ośrodek wydał decyzje administracyjne przyznające świadczenie dla 157 osób (rok 2018 - 196 osób) i objął pomocą w różnych formach 109 gospodarstw domowych (rok 2018 - 130 gospodarstwa domowe), w których zamieszkiwało 215 osób (rok 2018 - 282 osób). Łącznie przeprowadzono 478 wywiadów środowiskowych - i załatwiono 662 spraw bieżących, wniosków.

II. POWODY PRZYZNANIA POMOCY PRZEZ OPS

Powody przyznania pomocy.

l.p.	Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin
1.	sieroctwo	1
2.	bezdomność	5
3.	potrzeba ochrony macierzyństwa	21
4.	bezrobocie	38
5.	niepełnosprawność	56
6.	długotrwała choroba	35
7.	bezzradność w sprawach opiekuńczo - wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego	18
8.	alkoholizm	19
9.	narkomania	0
10.	trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego	3
11.	zdarzenia losowe	0
12.	ubóstwo	46
13.	sytuacja kryzysowa	1

Przeprowadzona analiza przesłanek obiektywnych przyznania pomocy przez OPS wskazuje, że głównym powodem trudnej sytuacji życiowej jest niepełnosprawność, ubóstwo, bezrobocie, długotrwała choroba, potrzeba ochrony macierzyństwa, alkoholizm oraz bezzradność w sprawach opiekuńczo wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego zwłaszcza w rodzinach niepełnych i wielodzietnych.

III. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA OSÓB, KTÓRYM PRZYZNANO DECYZJĄ ŚWIADCZENIE Z POMOCY SPOŁECZNEJ

Formy udzielonej pomocy.

Forma świadczeń	Rzeczywista liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych i zadań własnych. Ogółem (bez względu na ich rodzaj, formę, liczbę oraz źródło finansowania)	157	109	215
w tym: świadczenia pieniężne	94	75	152
świadczenia niepieniężne	96	71	152
Świadczenia przyznane w ramach zadań własnych bez względu na ich rodzaj, formę i liczbę	157	109	215
Pomoc udzielona w postaci pracy socjalnej-ogółem	x	136	251
w tym: wyłącznie w postaci pracy socjalnej	x	70	131
Praca socjalna prowadzona w oparciu o kontrakt socjalny	Liczba kontraktów socjalnych - 14	Liczba osób objętych kontraktami socjalnymi - 14	x

IV. REALIZACJA ZADAŃ WŁASNYCH GMINY Z ZAKRESU POMOCY SPOŁECZNEJ

1. Do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy:

- 1) opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka;
- 2) sporządzanie, zgodnie z art. 16a, oceny zasobów w zakresie pomocy społecznej;
- 3) udzielanie schronienia, zapewnienie posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym;
- 4) przyznawanie i wypłacanie zasiłków okresowych;
- 5) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych;
- 6) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego;
- 7) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków na świadczenia zdrowotne osobom bezdomnym oraz innym osobom nie mającym dochodu i możliwości uzyskania świadczeń na podstawie przepisów o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych
- 8) przyznawanie zasiłków celowych w formie biletu kredytowanego;
- 9) opłacanie składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe za osobę, która zrezygnuje z zatrudnienia w związku z koniecznością sprawowania bezpośredniej, osobistej opieki nad długotrwale lub ciężko chorym członkiem rodziny oraz wspólnie nie zamieszkującymi matką, ojcem lub rodzeństwem;
- 10) praca socjalna;
- 11) organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych, w miejscu zamieszkania, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
- 12) prowadzenie i zapewnienie miejsc w mieszkaniach chronionych;
- 13) dożywianie dzieci;
- 14) sprawienie pogrzebu, w tym osobom bezdomnym;
- 15) kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu;

16) pomoc osobom mającym trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego;

17) sporządzanie sprawozdawczości oraz przekazywanie jej właściwemu wojewodzie, również w formie dokumentu elektronicznego, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego;

18) utworzenie i utrzymywanie ośrodka pomocy społecznej, w tym zapewnienie środków na wynagrodzenia pracowników;

19) przyznawanie i wypłacanie zasiłków stałych;

20) opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

2. Do zadań własnych gminy należy:

1) przyznawanie i wypłacanie zasiłków specjalnych celowych;

2) przyznawanie i wypłacanie pomocy na ekonomiczne usamodzielnienie w formie zasiłków, pożyczek oraz pomocy w naturze;

3) prowadzenie i zapewnienie miejsc w domach pomocy społecznej i ośrodkach wsparcia o zasięgu gminnym oraz kierowanie do nich osób wymagających opieki;

4) podejmowanie innych zadań z zakresu pomocy społecznej wynikających z rozeznaczonych potrzeb gminy, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych;

5) współpraca z powiatowym urzędem pracy w zakresie upowszechniania ofert pracy oraz informacji o wolnych miejscach pracy, upowszechniania informacji o usługach poradnictwa zawodowego i o szkoleniach.

Szczegółowa informacja o zasiłkach i pomocy w naturze przedstawiona jest w poniższej tabeli.

1. UDZIELONE ŚWIADCZENIA – ZADANIA WŁASNE 2019 r.

Formy pomocy	Lp.	Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń w zł	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
RAZEM	1	157	x	316 538	100	194
ZASIŁKI STAŁE - OGÓŁEM	2	31	315	153 907	31	45
z tego: środki własne	3	x	X	0	x	x
dotacja	4	x	x	153 907	x	x
W tym przyznane dla osoby: (z wiersza 2) samotnie gospodarującej	5	22	232	130 341	22	22
pozostającej w rodzinie	6	9	83	23 566	9	23
ZASIŁKI OKRESOWE – OGÓŁEM	7	41	206	70 263	38	95
z tego: środki własne	8	x	x	0	x	x
dotacja	9	x	x	70 263	x	x
W tym przyznane z powodu: (z wiersza 7) bezrobocie	10	26	150	54 863	26	61
długotrwałej choroby	11	4	9	2 953	4	4
niepełnosprawności	12	13	42	10 641	12	35
możliwości utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego	13	0	0	0	0	0
innego niż wymienione w wierszach 10-13	14	3	5	1 806	3	11
SCHRONIENIE	15	3	690	17 441	3	3
POSIŁEK	16	31	1 836	8 207	16	70
w tym dla: dzieci	17	28	1 689	7 627	14	65
USŁUGI OPIEKUŃCZE - OGÓŁEM	18	24	2 466	21 150	24	27

w tym : specjalistyczne	19	1	35	0	1	1
SPRAWIENIE POGRZEBU	20	1	1	2580	1	1
w tym: osobom bezdomnym	21	0	0	0	0	0
ZASIŁKI CELOWE NA POKRYCIE WYDATKÓW POWSTAŁYCH W WYNIKU ZDARZENIA LOSOWEGO	22	0	0	0	0	0
INNE ZASIŁKI CELOWE I W NATURZE - OGÓŁEM	23	87	x	42 990	63	130
w tym: zasiłki specjalne celowe	24	22	36	6 225	22	40
PORADNICTWO SPECJALISTYCZNE (prawne, psychologiczne, rodzinne)	25	x	x	x	1	2
INTERWENCJA KRYZYSOWA	26	x	x	x	6	21
PRACA SOCJALNA	27	x	x	x	136	251
Odpłatność gminy za pobyt w domu pomocy społecznej	28	13	129	329 110	13	27

Podstawową formą pomocy świadczonej przez Ośrodek była praca socjalna, a w dalszej kolejności pomoc materialna, głównie w formie zasiłków stałych, okresowych i celowych. Zasiłki te były przyznawane w szczególności na pokrycie części lub w całości kosztów zakupu żywności, leków lub leczenia, zakupu opału, odzieży i środków czystości.

W 2018 r. przyznano decyzją 41 decyzji dot. zasiłków okresowych (rok 2018- 49 decyzji), 31decyzji dot. zasiłków stałych (rok 2018- 34 decyzje), 87 decyzji dot. zasiłków celowych (rok 2018 – 96 decyzji)

2.POSIŁKI I DOŻYWIANIE

Program „ Posiłek w szkole i w domu” za rok 2019 r.

WYSZCZEGÓLNIENIE	ogółem	dzieci do czasu rozpoczęcia nauki w szkole podstawowej	uczniowie do czasu ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej	pozostałe osoby otrzymujące pomoc na podstawie art.7 ups
RZECZYWISTA LICZBA OSÓB OBJĘTYCH PROGRAMEM OGÓŁEM	73	15	24	36
w tym liczba osób korzystających z posiłku:	31	8	22	3
zasiłku celowego	26	5	7	14
świadczenia rzeczowego	32	4	1	27
KOSZT PROGRAMU OGÓŁEM (w zł)	28 317	x	x	x
z tego: środki własne	13 317	x	x	x
dotacja	15 000	x	x	x
LICZBA PUNKTÓW ŻYWIENIOWYCH - OGÓŁEM	0	x	x	x
z tego: stołówki	7	x	x	x
LICZBA PLACÓWEK PROWADZĄCYCH DOŻYWIANIE	7	x	x	x

w tym: szkoły	7	x	x	x
przedszkola	4	x	x	x
inne	2	x	x	x

Wieloletni program wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023 był realizowany w 2019 roku. Środki na dożywianie pochodziły z budżetu Gminy oraz dotacji celowej na wsparcie środków samorządowych. Liczba osób objętych programem – 73 osoby (rok 2018 – 109 osób)

3. USŁUGI OPIEKUŃCZE

W 2019 r. Ośrodek zapewnił usługi opiekuńcze dla osób samotnych i w rodzinie w związku z podeszłym wiekiem, niepełnosprawnością, które wymagały pomocy opiekuńczej i opiekuńczo-pielęgniacyjnej.

Usługi opiekuńcze 2019 r. – środki własne samorządowe:

Liczba osób objętych pomocą usługową – **24** (rok 2018- 25 osób)

Cena 1 godz. usługi podstawowej - zł 17,00 zł

Cena 1 godz. usługi specjalistycznej – 17,00 zł

Koszt pomocy usługowej w zł.: **21 150,00 zł.**

4. DOMY POMOCY SPOŁECZNEJ

LICZBA OSÓB PRZEBYWAJĄCYCH W DOMACH POMOCY SPOŁECZNEJ W 2019 r.

Liczba osób - 13 (rok 2018- 11)

Koszty ponoszone przez Gminę - 329 110,00 zł (rok 2018- 274 239,00 zł.)

5. PRACA SOCJALNA

Praca socjalna prowadzona jest:

- z osobami i rodzinami w celu rozwinięcia lub wzmocnienia ich aktywności i samodzielności życiowej;
- ze społecznością lokalną w celu zapewnienia współpracy i koordynacji działań instytucji i organizacji istotnych dla zaspokajania potrzeb członków społeczności

Ośrodek prowadzi pracę socjalną z osobami i rodzinami mającymi wiele problemów oraz wymagających zaangażowania specjalistów. Same działania polegające na dystrybucji różnego rodzaju zasiłków bez równoczesnego świadczenia pracy socjalnej nie prowadzą do życiowego usamodzielnienia czy przezwyciężenia przejściowo trudnej sytuacji. Przynoszą efekt przeciwny do zamierzonego – wśród klientów bowiem pojawia się syndrom wyuczonej bezradności oraz bierne a nawet roszczeniowe postawy wobec pracowników socjalnych, na których chcą przerzucić odpowiedzialność za swój los.

FORMY DZIAŁAŃ PODEJMOWANYCH W RAMACH PRACY SOCJALNEJ

Formy pracy socjalnej

1. Udzielanie wsparcia emocjonalnego członkom rodziny (oddziaływania terapeutyczne).
2. Motywowanie do poszukiwania zatrudnienia.
3. Udzielanie pomocy w załatwianiu spraw urzędowych.
4. Współpraca z kuratorem sprawującym nadzór w rodzinie.
5. Motywowanie do kontynuowania leczenia.
6. Monitorowanie procesu leczenia.
7. Edukacja w zakresie problemu uzależnienia oraz motywowanie do podjęcia leczenia odwykowego.
8. Motywowanie do utrzymywania abstynencji.
9. Edukacja oraz udzielanie poradnictwa w zakresie prawidłowego pełnienia funkcji rodzicielskich.
10. Współpraca z pedagogami szkolnymi.
11. Podejmowanie działań na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
12. Współpraca z Komendą Policji.
13. Organizacja pomocy w formie żywności.
14. Pomoc w uzyskaniu poradnictwa psychologicznego.
15. Monitorowanie sytuacji w rodzinie.
16. Mobilizowanie do uczestnictwa w projekcie systemowym w celu aktywizacji społeczno - zawodowej.
17. Edukacja w zakresie prowadzenia gospodarstwa domowego.
18. Udzielanie pomocy w zakresie procedury ubiegania się o uzyskanie stopnia niepełnosprawności.
19. Współpraca z pracownikami socjalnymi z innych instytucji.
20. Współpraca z instytucjami na rzecz udzielenia pomocy i wsparcia rodzinie (PCPR, służba zdrowia, Urząd Gminy, Starostwo Powiatowe, Sąd Rejonowy, itp.).
21. Nawiązywanie współpracy z dalszymi krewnymi w celu zorganizowania wsparcia rodziny.
22. Podejmowanie współpracy z środowiskiem sąsiedzkim.
23. Udzielanie pomocy w rozwiązaniu sytuacji konfliktowych w rodzinie.
24. Organizacja pomocy rzeczowej (odzież, obuwie, podręczniki szkolne i inne).
25. Pomoc w uzyskaniu pomocy medycznej.
26. Pomoc w uzyskaniu poradnictwa prawnego.
27. Udzielenie pomocy w uzyskaniu świadczeń rodzinnych.
28. Edukacja w zakresie prawidłowego gospodarowania budżetem domowym.
29. Praca na rzecz rozwijania umiejętności poszukiwania zatrudnienia.
30. Udzielenie pomocy w celu zapewnienia pobytu w placówce wsparcia (DPS, DDP, ZOL).
31. Występowanie o pomoc materialną do organizacji charytatywnych.
32. Udzielenie pomocy w uzyskaniu dodatku mieszkaniowego.
33. Udzielenie pomocy w uzyskaniu świadczeń materialnych z PEFRON.
34. Współpraca z pracodawcami.
35. Podejmowanie interwencji kryzysowej w rodzinie.
36. Udzielanie informacji o możliwościach uzyskania specjalistycznej pomocy w instytucjach.
37. Zabezpieczenie schronienia.
38. Współpraca z organizacjami pozarządowymi.
39. Współpraca z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną.

40. Udzielenie pomocy w uzyskaniu świadczenia rentowego/emerytalnego.
41. Udzielenie pomocy w zorganizowaniu wypoczynku letniego dla dzieci.
42. Udzielenie pomocy w uzyskaniu miejsca w przedszkolu dla dziecka.
43. Udzielenie pomocy w uzyskaniu świadczeń alimentacyjnych.
44. Aktywizacja społeczna/zawodowa.
45. Udzielenie pomocy w uzyskaniu świadczeń zdrowotnych.
46. Edukacja w zakresie profilaktyki i higieny zdrowotnej.
47. Motywowanie do zmiany stylu życia, wzmacnianie zasobów własnych oraz umiejętności ich wykorzystywania.
48. Udzielenie pomocy w uzyskaniu lokalu mieszkalnego.
49. Udzielenie pomocy w celu integracji ze środowiskiem po opuszczeniu zakładu karnego.
50. Udzielenie pomocy w podjęciu zatrudnienia.
51. Udzielenie pomocy w nabyciu ubezpieczenia.
52. Organizowanie zajęć umożliwiających podnoszenie/zdobywanie kompetencji zawodowych.
53. Monitorowanie udziału w zajęciach w ramach projektu systemowego.
54. Podejmowanie działań interwencyjnych wobec osób nadużywających alkoholu.

6. PRACE SPOŁECZNE - UŻYTECZNE

Po raz kolejny w 2018 r. zostało zawarte porozumienie pomiędzy Starostą Powiatu Tarnogórskiego a Wójtem Gminy Świerklaniec w sprawie organizacji prac społecznie użytecznych. Gminie Świerklaniec na mocy wspomnianego porozumienia przyznano 8 miejsc – były to osoby skierowane przez Ośrodek Pomocy Społecznej (rok 2018 – 8).

7. ZJAWISKO PRZEMOCY W RODZINIE W 2019 ROKU.

Przemoc w rodzinie.

W okresie od stycznia do grudnia 2019 r. do przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego wpłynęły 23 Niebieskie Karty (rok 2018 - 20 Niebieskich Kart).

Instytucje	Rok 2018	Rok 2019
Policja	15 NK	21 NK
Ośrodek Pom. Społ.	5 NK	0 NK
Oświata	0 NK	2 NK
Służba Zdrowia	0 NK	0 NK
GKRPA	0 NK	0 NK

W 2019 roku odbyło się 5 ogólnych spotkań Zespołu Interdyscyplinarnego. Przewodniczący Zespołu Interdyscyplinarnego powoływał do pracy grupy robocze. Odbyło się 81 posiedzeń Grup Roboczych (rok 2018 - 67). Wypełniono 15 Niebieskich Kart – C (rok 2018- 14) i 12 Niebieskich Kart – D (rok 2018 - 5) . Skierowano 7 wniosków do GK d/s. RPA(rok 2018 - 5) .

W skład grup roboczych każdorazowo wchodził dzielnicowy i pracownik socjalny OPS, który zajmował się prowadzeniem dokumentacji, organizowaniem i koordynowaniem pracy grupy. W zależności od potrzeb, do udziału w pracach grupy zapraszano także przedstawicieli innych instytucji, np. pedagoga szkolnego czy kuratora. Ośrodek Pomocy

Spolecznej zapewnia obsługę organizacyjno techniczną Zespołu Interdyscyplinarnego. Ośrodek.

Działania podejmowane przez OPS w odniesieniu do różnych kategorii osób uwikłanych w problem przemocy w rodzinie:

Działania podejmowane wobec ofiar przemocy w rodzinie:

- Interwencja w kryzysie;
- Monitoring sytuacji w rodzinie;
- Podejmowanie kontaktów z instytucjami;
- Współpraca z dzielnicowym;
- Udzielenie wsparcia emocjonalnego na rzecz poprawy sytuacji w rodzinie;
- Poradnictwo psychologiczne;
- Pomoc w rozwiązywaniu konfliktów rodzinnych;
- Poradnictwo rodzinne;
- Współpraca z PCPR;
- Edukacja i poradnictwo w zakresie prawidłowego pełnienia roli rodzicielskiej;
- Motywowanie do udziału w grupie psychoedukacyjnej dla kobiet doświadczających przemocy;
- Przygotowanie wniosku do sądu o wgląd w sytuację wychowawczą dzieci;
- Poradnictwo prawne;
- Edukacja w zakresie zjawiska przemocy;
- Wyjaśnianie działań wynikających z procedury „Niebieskiej Karty”;
- Pomoc materialna;
- Wypełnienie Niebieskich Kart;
- Współpraca z pedagogami szkolnymi;
- Motywowanie do uczestnictwa w grupach psychoedukacyjnych, terapeutycznych;
- Informowanie o możliwości skorzystania z pomocy psychologicznej, prawnej, medycznej i socjalnej;
- Skierowanie do Punktu Interwencji Kryzysowej i Ośrodka Interwencji Kryzysowej;
- Edukowanie w zakresie problemu uzależnienia od alkoholu;
- Edukacja i poradnictwo w zakresie pełnienia prawidłowych ról rodzicielskich;
- Pomoc usługowa;
- Pomoc w załatwieniu lokalu socjalnego;
- Współpraca z GKRPA;
- Współpraca z kuratorami;

Działania podejmowane wobec sprawców przemocy w rodzinie:

- Interwencja kryzysowa;
- Podejmowanie kontaktów z instytucjami;
- Współpraca z kuratorami sądowymi;
- Współpraca z dzielnicowym;
- Współpraca z PCPR;
- Poradnictwo rodzinne;
- Pomoc w rozwiązywaniu konfliktów;
- Pomoc w uzyskaniu bezpłatnej pomocy prawnej;

- Pomoc w uzyskaniu bezpłatnej pomocy psychologicznej;
- Podejmowanie współpracy z placówkami prowadzącymi leczenie odwykowe i terapię uzależnień;
- Motywowanie do uczestnictwa w programie korekcyjno-edukacyjnym dla sprawców przemocy w rodzinie;
- Informowanie sprawcy przemocy w rodzinie o podjęciu wobec niego działań na skutek zgłoszenia stosowania przez niego przemocy;
- Motywowanie sprawcy przemocy do podjęcia przez niego leczenia odwykowego;
- Udzielanie informacji o możliwościach skorzystania z różnych form specjalistycznej pomocy w lokalnych instytucjach;
- Edukacja w zakresie zjawiska przemocy w rodzinie;
- Dostarczenie wiedzy w zakresie problemu uzależnień oraz jego skutków społecznych;
- Wyjaśnienie działań wynikających z procedury „Niebieskiej Karty”.

8. REALIZACJA DZIAŁANIA WSPIERAJĄCEGO RODZINY WIELOPROBLEMOWE: „ASYSTENT RODZINY”.

Celem pracy asystenta rodziny było:

- poznanie środowiska rodzinnego;
- zapewnienie pomocy w rozwiązywaniu podstawowych problemów socjalnych;
- zapewnienie pomocy w rozwiązywaniu problemów psychologicznych;
- zapewnienie wsparcia w rozwiązywaniu problemów wychowawczych z dziećmi;
- motywowanie i zapewnienie pomocy w podejmowaniu aktywności społecznej;
- motywowanie do podnoszenia kwalifikacji zawodowych, poszukiwania oraz podejmowania pracy zawodowej.

Wsparciem asystenta zostało objętych 5 rodzin (rok 2018 - 7 rodzin), w których występowały liczne problemy

z wypełnianiem ról w rodzinie oraz niewydolność w prowadzeniu gospodarstwa domowego i rozwiązywaniu problemów opiekuńczo-wychowawczych.

Asystent pracował z rodziną oraz współpracował z pracownikami socjalnymi Ośrodka oraz z innymi instytucjami.

Do zakresu obowiązków asystenta rodziny należało również wspieranie rodziny poprzez konsultacje i działania o charakterze edukacyjnym w zakresie:

- 1) prawidłowego wychowania i opieki nad dziećmi (organizowanie czasu wolnego dzieciom, budowanie prawidłowych więzi między członkami rodziny, rozwijanie umiejętności wychowawczych, aktywne uczestnictwo w życiu szkolnym dziecka).
- 2) dbania o zdrowie (higiena, pielęgnacja, prawidłowe odżywianie, rekreacja w razie potrzeby: leczenie i rehabilitacja).
- 3) gospodarowania budżetem domowym (planowanie i monitorowanie wydatków, oszczędne gospodarowanie mediami).
- 4) wykonywania prac na rzecz domu oraz ich podziału na członków rodziny (sprzątanie, zmywanie, gotowanie, prasowanie, remont itd.).
- 5) pozyskiwania usług na rzecz domu i rodziny (np. związanych z naprawą, załatwianiem spraw urzędowych, znalezieniem pracy, kontaktów ze służbą zdrowia).
- 6) usamodzielniania się poprzez uzupełnianie wykształcenia i podjęcie pracy, dbałości o edukację i rozwój dzieci.

V. STYPENDIA SZKOLNE

Pomoc materialna dla uczniów

Pomoc materialna jest udzielana uczniom w celu zmniejszenia różnic w dostępie do edukacji, umożliwienia pokonywania barier dostępu do edukacji wynikających z trudnej sytuacji materialnej ucznia, a także wspierania edukacji uczniów zdolnych. Przepisy w tym zakresie zostały określone w ustawie o systemie oświaty (Dz.U.2018.1457) Stypendium szkolne może otrzymać uczeń znajdujący się w trudnej sytuacji materialnej, wynikającej z niskich dochodów na osobę w rodzinie ustalonych na zasadach określonych w art. 8 ust. 3-13 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2019 r. poz. 1507 ze zm.)

Ośrodek Pomocy Społecznej w 2019 roku przyznał stypendia:

1. w okresie: styczeń – sierpień – dla 22 uczniów (11 rodzin złożyło 22 wnioski na stypendium) .
wydatki: 14 105,58 zł
w tym środki własne: 2 821,12 zł
środki centralne: 11 284,46 zł
2. w okresie: wrzesień – grudzień – dla 24 uczniów (14 rodzin złożyło 30 wnioski na stypendium)
wydatki: 13 433,69 zł
w tym środki własne: 2 686,74 zł
środki centralne: 10 746,95 zł

VI. ŚWIADCZENIA RODZINNE I FUNDUSZ ALIMENTACYJNY

Ośrodek Pomocy Społecznej od maja 2004 r. realizuje zadanie zlecone, związane z przyznawaniem i wypłacaniem świadczeń rodzinnych (Dz.U. z 2020 r. poz.111 , ze zm.), od października 2008 roku realizuje wypłaty świadczeń z funduszu alimentacyjnego (Dz.U. z 2019r. poz.670 ze zm.) .
Od kwietnia 2016 r. realizuje świadczenia wychowawcze (500+) oraz od lipca 2018 r. realizuje świadczenia „Dobry start”

W omawianym okresie sprawozdawczym pomocą zostały objęte osoby i rodziny, które spełniły kryteria dochodowe uprawniające do świadczeń rodzinnych:

- dochód na osobę nie przekraczał kwoty **674 zł**
- dochód dla osób niepełnosprawnych nie przekraczał kwoty **764,-zł**
- dla osób korzystających z Funduszu Alimentacyjnego dochód na osobę wynosi **725,- zł / od X/2019 -800,-zł**

Świadczenia wypłacone w 2019 r. obejmowały wypłatę:

▪ Świadczenia rodzinne:

1. zasiłek rodzinny oraz dodatki do zasiłku rodzinnego:

- a) dodatek z tytułu urodzenia dziecka;
 - b) dodatek z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego;
 - c) dodatek z tytułu samotnego wychowywania dziecka;
 - d) dodatek z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej;
 - e) dodatek z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka;
 - f) dodatek z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania;
 - g) dodatek z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego;
2. świadczenia opiekuńcze: zasiłek pielęgnacyjny, świadczenie pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy;
 3. jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka.
 4. świadczenia rodzicielskie

- **Zasiłek dla opiekunów.**

- **Fundusz alimentacyjny.**

W okresie sprawozdawczym:

- liczba rodzin pobierających świadczenia rodzinne (średniomiesięcznie) – **563 (rok 2018 - 605 rodzin)**,
- liczba dzieci na które był wypłacany zasiłek rodzinny (średniomiesięcznie) – **497 (rok 2018 - 468 dzieci)**.
- liczba rodzin, pobierających zasiłek rodzinny (średniomiesięcznie) – **237 (rok 2018 - 267 rodzin)**,
- fundusz alimentacyjny pobierało (średniomiesięcznie) – **28 rodzin (rok 2018 - 43 rodziny)**, osób uprawnionych – **44 (rok 2018 - 58)**
- składki emerytalno-rentowe opłacono **20 osobom miesięcznie (rok 2018 -22 osobom miesięcznie)**.
- składki zdrowotne – **6 osób miesięcznie (rok 2018 - 9 osób miesięcznie)**.

Wydatki na świadczenia rodzinne.

l.p.	Wyszczególnienie	Wydatki w zł	Liczba świadczeń
1	2	3	4
1	Zasiłki rodzinne	605 202	5 198
2	Dodatki do zasiłków rodzinnych w tym z tytułu:	315 534	2 286
2.1.	Urodzenia dziecka	29 000	29
2.2.	Opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	85 077	219
2.3.	Samotnego wychowywania dziecka	25 024	128
2.4.	Kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	34 790	321
2.4.1.	Kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego do 5 roku życia	2 340	26
2.4.2.	Kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego powyżej 5 roku życia	32 40	295
2.5.	Rozpoczęcia roku szkolnego	29 287	291
2.6.	Podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza	31 205	444

	miejszem zamieszkania:		
2.6.1.	Na pokrycie wydatków związanych z zamieszkiwaniem, w miejscowości , w której znajduje się szkoła	1 130	10
2.6.2.	Na pokrycie wydatków związanych z dojazdem do miejscowości, w której znajduje się szkoła	30 075	434
2.7.	Wychowywanie dziecka w rodzinie wielodzietnej	81 151	854
3.	Zasiłki rodzinne z dodatkami(w.1 + w. 2)	920 736	7 484
4.	Zasiłki pielęgnacyjne	860 811	4 545
5.	Świadczenia pielęgnacyjne	497 039	314
6.	Specjalny zasiłek opiekuńczy	8 060	13
7.	Świadczenia opiekuńcze (w.4 + w.5 + w.6)	1 365 910	4 872
8.	Razem w.3 + w.7)	2 286 646	12 356
9.	Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	79 000	79
10.	Świadczenia rodzicielskie	249 633	268
11.	Razem(wiersz 8 + wiersz 9 + wiersz 10)	2 615 279	12 703

Wydatki na fundusz alimentacyjny.

l.p.	Wyszczególnienie	Wydatki w zł	Liczba świadczeń
1.	Fundusz alimentacyjny	236 810	520

Wydatki na składki na ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenia zdrowotne.

l.p.	Wyszczególnienie	Wydatki w zł	Liczba świadczeń
1.	Składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe opłacane za osoby pobierające św. opiekuńcze	97 175	232
2.	Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające św. opiekuńcze	8 796	70
5.	Razem (w.1 + w.2)	105 971	x

VI. REALIZACJA ZADANIA – ZASIŁKI DLA OPIEKUNÓW- dotacja celowa z budżetu państwa.

Wydatki na zasiłki dla opiekunów

l.p.	wyszczególnienie	Wydatki w zł	Liczba świadczeń
1.	Zasiłek dla opiekuna	7 440	12

Z tej formy pomocy skorzystała 1 rodzina.

Wydatki na składki na ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenia zdrowotne

l.p.	wyszczególnienie	Wydatki w zł	Liczba świadczeń
1.	Składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe opłacane za osoby pobierające zasiłki dla opiekunów	0	0
2.	Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające zasiłki dla opiekunów	0	0

VIII. REALIZACJA PROGRAMU Świadczenia wychowawcze (500+) Rok 2019

- Liczba złożonych wniosków o ustalenie prawa do 500+ - **1729** (rok 2018- 960) w tym:
 - złożonych w wersji papierowej – **468** (rok 2018- 606)
 - złożonych drogą elektroniczną - **1261** (rok 2018- 354)
- Liczba dzieci które w 2019 r. otrzymały świadczenie 500+ - **2 359** (rok 2018 - 1 270)
- Liczba ustaleń prawa (informacje) i decyzji – **1 754** (rok 2018 - 991) w tym:
 - przyznających – **1661**
 - odmawiających – **8**
 - zmieniających-**36**
 - umarzających postępowanie – 49** decyzji
- **Liczba wypłaconych świadczeń wychowawczych – 20 348 świadczeń na kwotę 10 150.139,60,- zł (rok 2018 - 13 212 na kwotę 6 596 185 zł)**

IX. WSPÓLPRACA OPS Z BANKIEM ŻYWNOŚCI W CZĘSTOCHOWIE

Ośrodek Pomocy Społecznej w ramach współpracy brał udział w Programie Operacyjnym Pomoc Żywnościowa 2014-2020 (Podprogram 2018) współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym na terenie Gminy Świerklaniec.

Pomocy żywnościowej w formie produktów takich jak: mleko, kasza gryczana, makaron, cukier, olej, ryż, koncentrat pomidorowy, mielonka wieprzowa, groszek z marchewką, kabanosy, pasztet, miód, fasola biała, buraczki ser żółty, powidła śliwkowe, filet z makreli w oleju, szynka drobiowa, herbatniki ,gołąbki w sosie pomidorowym, makaron kukurydziany udzielono w cyklach miesięcznych.

styczeń	- wydano 4 302,36 kg żywności dla 342 osób
luty	- wydano 4 064,75 kg żywności dla 355 osób
marzec	- wydano 3 078,00 kg żywności dla 360 osób
kwiecień	- wydano 3 717,9 kg żywności dla 405 osób
listopad	- wydano 2 561,66 kg żywności dla 367 osób

Łącznie Ośrodek Pomocy Społecznej wydał około 14 ton żywności dla osób zakwalifikowanych do tej formy pomocy.

X. PROGRAM OSŁONOWY

„Wsparcie osób niepełnosprawnych i ich rodzin na lata 2018-2025

Pomoc w formie : zapewnienie dowozu do ośrodków wsparcia, warsztatów terapii zajęciowej, wsparcie w formie pracy socjalnej.

Z tej formy pomocy w 2019 roku skorzystało 10 osób - na kwotę 40 909,- zł

XI. PROGRAM „Dobry start” (300+)

Liczba wniosków – **1 159** (rok 2018 -1129) w tym:

- złożonych w wersji papierowej – **306** (rok 2018 – 514)

- złożonych w wersji elektronicznej – **853** (rok 2018 - 615)

Liczba dzieci na które wypłacono świadczenie (300+) **-1 572 dzieci na kwotę 471.600,00,-zł**
(rok 2018- 1 499 dzieci na kwotę 449.700,00,-zł)

XII. Prawo do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz.U. z 2019 r. poz.1373 z zm.)

Liczba wydanych decyzji: 10 w tym 1 odmowna.

ZAKOŃCZENIE

Opisany w sprawozdaniu katalog programów, zadań realizowanych w 2019 roku przez nasz Ośrodek jest nadal realizowany i na bieżąco modyfikowany. W oparciu o zdiagnozowane aktualne potrzeby i problemy klientów i zmieniające się ustawodawstwo w tym zakresie OPS nadal będzie kontynuował sprawdzone i wdrażał nowe rozwiązania.